

KOIRANJALOSTUSTYÖRYHMÄN 3. KOKOUS

Aika	15.10.2025 klo 14:00-16:30
Paikka	Etäkokous Teams
Osallistujat	Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet, varajäsenet ja sihteeri

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja Susanna Ahlström avasi kokouksen. Asialista hyväksyttiin.

Sovittiin seuraavan kokouksen ajankohdaksi 28.11. klo 9:00-11:30, hybridikokous.

2. Edellisen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirjaluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

3. Taustamuistion 3 läpikäynti

Tiina Pullola esitteli taustamuistiot. Jalostuskielto- ja ilmoituslista on päivitetty edellisen kokouksen kommenttien perusteella, lisäksi listasta on keskusteltu työryhmän asiantuntijajäsenten kanssa.

Hengityselimistöä koskevista rajoituksista keskusteltiin ja käytiin läpi lyhytkalloisten koirien kuonon mittaamiseen liittyviä seikkoja. Todettiin, että lyhytkalloisten rotujen yksilöiden välillä kuonon pituuden suhde kallon pituuteen on melko huono mittari kuvaamaan yksilön hengitystieongelmien todennäköisyyttä. Mittasuhteesta säättäminen voisi myös johtaa tilanteeseen, joissa kallot muuttuisivat kupolimaisemmaksi. Sierainten ahtauma sen sijaan korreloi paremmin hengitystieongelmien kanssa.

Hampaiden osalta pohdittiin, tarvitaanko leikkaushoitoa tai oikomista edellyttävän purentavian osalta ikärajaa vai ei, kun kyse on kuitenkin pysyvän hampaan asentovirheestä. Puhkeamattomista hampaista keskusteltiin ja todettiin, että

tutkimusten mukaan 30-50 % leukaluuhun jääneistä puhkeamattomista hampaista aiheuttaa myöhemmin kystan leukaluun sisään. Tämän takia puhkeamaton hammas tulisi poistaa kirurgisesti. Keskusteltiin puhkeamattomien hampaiden ja kystien esiintyvyydestä eri roduilla. Todettiin, että lyhytkalloisilla roduilla ongelmaa esiintyy enemmän kuin muilla roduilla. Keskusteltiin myös puhkeamattoman hampaan määritelmästä: tarkoitetaan nimenomaan leukaluun sisällä olevaa puhkeamatonta hammasta, pysyvä hammas ei siis ole puhjennut ulos leukaluusta, vaan on jäänyt sen sisälle. Koirilla voi esiintyä myös hampaita, jotka ovat puhjenneet leukaluusta, mutta eivät koskaan puhkaise ientä. Puhkeamaton hammas ei liioin ole sama asia kuin puuttuva hammas, jotka ovat huomattavasti yleisempiä. Lisäksi keskusteltiin kiertyneistä ja paikaltaan siirtyneistä hampaista ja todettiin, että lähes kaikilla lyhytkalloisilla koirilla esiintyy tällaisia hampaita. Ehdotettiin, että yleistynyt kiillevaurio eli amelogenesis imperfecta lisättäisiin listalle. Silmien osalta toivottiin selkeytystä nartun sokeutta koskevaan kohtaan, nartun molempien silmien sokeus aiheuttaisi jalostuskiellon. Ihon sairauksien osalta työryhmällä ei ollut kommentteja.

Tuki- ja liikuntaelimistöä koskeva kohta herätti keskustelua. Keskusteltiin välilevytyrystä esimerkiksi iäkkäällä jalostusuroksella, jonka spermaa on pakastettu. Voidaanko spermaa käyttää, jos uroksella todetaan iän myötä rappeuman aikaansaama välilevytyrä? Ehdotettiin, että eläinlääkäri osaa tehdä arvion siitä, onko kyseessä perinnöllisistä syistä aiheutuva vai tapaturmasta tai ikärappeumasta aiheutuva välilevytyrä. Säännöstä ehdotettiin selkeytettäväksi niin, ettei iän myötä aiheutuneen rappeuman aiheuttama välilevytyrä olisi jalostuskiellon piirissä.

Keskusteltiin osteokondroosista. Pohdittiin iän myötä katoavia osteokondroosimuutoksia ja toisaalta vanhoja nivelrikkoisia koiria, joiden taustasyyt nivelrikolle ovat epäselviä. Todettiin, että ellei nivelrikon syy ole selkeä, ei diagnoosia esimerkiksi taustalla olevasta osteokondroosista tai muusta perinnöllisestä ongelmasta voi tehdä. Ikääntyvät koirat tulisi ottaa huomioon asetuksen perustelutekstissä. Ehdotettiin, että vain leikkaushoitoa tai jatkuvaa lääkitystä edellyttävät osteokondroosimuutokset tulisivat jalostuskieltolistalle. Välimuotoinen lanne-ristinikama (LTV) herätti myös keskustelua. Tuotiin esiin, että arvosteluun käytetyn asteikon vakavin muoto (LTV4) ja toisaalta myös toiseksi vakavin muoto (LTV3) voivat aiheuttaa yhtä lailla oireita tai olla oireettomia. Kiinnitettiin huomiota siihen, että nyt listalla on muitakin sellaisia tuki- ja liikuntaelimistön sairauksia, joiden vakavin seulontatutkimustulos aiheuttaisi jalostuskiellon, vaikka koira olisi oireeton. Toisaalta LTV-muutoksia ei ole välttämättä pidetty yhtä vaikeana perinnöllisenä ongelmana kuin esimerkiksi lonkkavikaa, eikä esimerkiksi Kennelliitto ole asettanut LTV-muutoksiin liittyviä jalostuskieltoja.

Keskusteltiin myös eräistä muista perinnöllisistä vioista ja sairauksista. Todettiin, että piilokives aiheuttaa hyvinvointihaittaa, koska käytännössä se tulisi poistaa kirurgisesti. Ehdotettiin ikärajaa piilokiveksen toteutamiselle. Ehdotettiin myös piilokiveksen poistamista listalta kokonaan sen aiheuttamaan haittaan vedoten ja tuotiin esiin myös nartun osuus piilokiveksen periytymisessä. Tuotiin esiin myös napatyrä, sen perinnöllisyys ja leikkaustarve koiran hyvinvoinnin kannalta. Ehdotettiin, että epilepsia- ja syringomyelia-diagnoosin lisäksi listalla olisi vahva epäily tällaisesta sairaudesta, sillä varman diagnoosin tekeminen on haasteellista peruspraktiikassa. Sydämen kehityshäiriöiden osalta tuotiin esiin se, että kaikki koirat, joilla todetaan sydämen sivuääni, eivät koskaan kehitä sydänoireita. Kehityshäiriö ei siten aina johda hyvinvointihaittaan. Emättimen väliseinästä keskusteltiin. Ehdotettiin, että rajaksi säädettäisiin kirurgista poistoa edellyttävä väliseinä. Luonnollisen astutuksen estävä väliseinä on tulkinnanvarainen. Ruuansulatuskanavan krooniset ongelmat todettiin ongelmalliseksi, koska omistaja voi itse aloittaa koiralleen erikoisruokavalion niiden hoitamiseksi. Esitettiin, että diagnoosin sijaan oireita saatetaan hoitaa jatkuvalla lääkityksellä, joskus jopa ilman todellista syytä lääkitykselle.

4. Keskustelu jatkovalmistelusta: tarvitaanko lievempiä jalostusrajoituksia tai pakollisia seulontatutkimuksia?

Keskusteltiin jatkovalmistelusta ja siitä, pitääkö työryhmä tarpeellisen valmistella myös varsinaista jalostuskieltoa lievempiä jalostusrajoituksia esimerkiksi siten, että lievempiä vikoja tai sairauksia kantava koira voitaisiin yhdistää vain terveen yksilön kanssa. Lisäksi keskusteltiin siitä, tarvitaanko pakollisia seulontatutkimuksia tietyn tyyppisille koirille ennen niiden jalostukseen käyttämistä.

Työryhmä suhtautui kielteisesti jalostuskieltoa lievempien rajoitusten säätämiseen asetuksessa. Nähtiin, että tällaisten rajoitusten laatiminen edellyttäisi käytännössä eläinlääkäreiltä esimerkiksi tuki- ja liikuntaelinsairauksien seulontatutkimusten tulosten yhdenmukaista arvostelua lievempien muutosten osalta, mikä saattaa olla hyvinkin haastavaa. Todettiin, että pakollisten seulontatutkimusten osalta on vaikeaa säätää koiratyypistä, johon säännöksiä sovellettaisiin.

Ehdotettiin, että lyhytkalloiset koirat voisi olla mahdollista säätää pakollisten seulontatutkimusten piiriin. Myös muita riskirakenteisia koiria, kuten lyhytraajaiset koirat, ehdotettiin. Ehdotettiin myös, että asetukseen tulisi lisätä kasvattajalle velvollisuus selvittää oman koiratyypinsä tai rotunsa terveystarvikkeet ja teettää tarvittavat tutkimukset ennen koiran jalostukseen käyttämistä. Keskusteltiin myös säännösten valvonnasta ja todettiin, että käytännössä valvonta olisi jälkivalvontaa: jos sairaita pentuja todettaisiin ja pennunostajat toisivat asian esiin, valvonta voisi puuttua tarvittaessa kasvattajan toimintaan. Kennelliiton ulkopuolella toimiva

kasvattaja voisi todistaa jalostuskoirilleen teettämät tutkimukset esimerkiksi eläinlääkärin käyntikertomuksella. Tuotiin esiin, että koirarekisteriä tulisi kehittää siten, että rekisteriin kirjattaisiin myös tieto koiran vanhemmista.

5. Taustamuistion 2 läpikäynti kohdasta 4 eteenpäin

Keskusteltiin luonneongelmista, jotka johtaisivat jalostuskieltoon. Todettiin, että luonteen arviointi eläinlääkärin vastaanottokäynnin yhteydessä on siinä määrin vaikeaa, että luonteeseen liittyviä ilmoituksia ei tule säätää eläinlääkärin tehtäväksi. Työryhmällä ei ollut ehdotukseen muita kommentteja.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Seuraava kokous

Käsiteltiin jo aiemmin kokouksessa, seuraava kokous 28.11. klo 9:00-11:30 hybridikokouksena.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16:28.